

Prof. dr hab. Anna Organiszczak
Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu
aorganiszczak@amuz.edu.pl

Poznań, 27. 02. 2023 r.

Recenzja pracy doktorskiej pani mgr Xiaowei Guo pt.:
„Analiza problemów wykonawczych, interpretacyjnych i formalnych
w wybranych Nokturnach na fortepian Johna Fielda.
Twórcze inspiracje oraz rezonans w wykonawstwie dawniej
i współcześnie”

Zleceniodawca

Rada Dyscypliny Artystycznej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, postępowanie doktorskie w ramach niestacjonarnych studiów doktoranckich wszczęte 31 sierpnia 2020 roku na podstawie wniosku o wyznaczenie promotora, na mocy art. 179 ust. 7 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

Ocena pracy doktorskiej

Dziełem artystycznym, przedstawionym do oceny przez panią mgr Xiaowei Guo, jest płyta CD, zawierająca 12 nokturnów Johna Fielda. Nagranie zrealizowano w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, w dniu 25 października 2022 roku, a jego reżyserem był pan Marcin Kowalczyk.

Nagranie świadczy o dobrym przygotowaniu pianistycznym Doktorantki, która w romantycznych miniaturach miała możliwość zaprezentowania swojej naturalnej muzykalności. Intymna poetyka nokturnów Fielda, pełna prostoty i szczerości, wymaga od wykonawcy wniknięcia w ich nieco „staroświecki”, sentymentalno-melancholiczny klimat. Wydaje się, że taka właśnie estetyka jest bardzo bliska osobowości artystycznej Doktorantki.

Utworki zostały przez pianistkę przygotowane bardzo starannie; w nagraniu słychać odpowiedni dla tego rodzaju muzyki dźwięk - ciepły i miękki, przejrzyste figuracje, ładnie brzmiącą kantylenę, prawidłową pedalizację oraz klarowną formę. Z dużą pieczołowitością Doktorantka realizuje wszelkie elementy ekspresji muzycznej: frazowanie, zawieszenia, zwolnienia, ozdobniki, figuracje itp. Czasami jednak można odnieść wrażenie, że wszelkiego rodzaju odstępstw od tempa oraz cyzelowania detali jest nazbyt wiele. Figuracje w partii prawej ręki, grane melodycznie, niepotrzebnie rozszerzają czas muzyczny, przez co tracą blask i lekkość, tak charakterystyczne dla stylu brillant. Tempo niektórych nokturnów wydaje się zbyt wolne, a ich przebieg „senny”; nieco szybsze tempo pomogłoby w uzyskaniu większej płynności muzycznej narracji oraz dało możliwość zróżnicowaniu ich charakteru.

Nagranie prezentuje oryginalny i bardzo osobisty stosunek Doktorantki do wykonywanych dzieł, co jest jego niewątpliwą zaletą. Być może pewna muzyczna powściągliwość interpretacji wynika z wartości wśród których wzrastała Doktorantka, odmiennych od właściwych dla kultury świata zachodniego. W Chinach bowiem, za pozytywne uważa się stany emocjonalne o niskim pobudzeniu: bycie spokojnym, smutnym, powolnym, sennym, zadowolonym czy nawet ponurym.

Dzieło artystyczne oceniam pozytywnie.

Opis dzieła artystycznego, to praca pisemna, składająca się ze wstępu, czterech rozdziałów, podsumowania, bibliografii oraz pięciu aneksów. Pomimo prawidłowego układu części oraz obszernej bibliografii, nie jest to praca interesująca.

Pierwszy rozdział „John Field – twórca nokturnów” zawiera informacje o charakterze słownikowym, zaczerpnięte w większości z popularnych stron internetowych. Drugi rozdział to bardzo szczegółowa analiza formalna 12 nokturnów, przedstawiona w formie 12 tabel wraz z ich opisem. Tabele sporządzone są bardzo rzetelnie i drobiazgowo. Trzeci rozdział, dotyczący problemów wykonawczych i interpretacyjnych, jest jedynie skrupulatnym opisem sposobu realizacji oznaczeń wykonawczych, występujących w wydaniu Petersa pod redakcją Louisa Koehlera. Doktorantka nie wspomina istnienia innych wydań, na przykład interesującej redakcji Franza Liszta (Edition Schubert), w której niektóre nokturny różnią się oznaczeniem tempa, dynamiką, a nawet posiadają własne tytuły. Czwarty rozdział przytacza szereg informacji powszechnie znanych. Zastanawia twierdzenie autorki, dotyczące konieczności wykorzystania fortepianów historycznych do interpretacji utworów Fielda.

Dlaczego zatem sama grała na fortepianie współczesnym? W podsumowaniu pracy niewiele jest własnych refleksji i przemyśleń, określających stosunek Doktorantki do omawianych utworów. Wprawdzie możemy dowiedzieć się ile nokturnów Fielda ma podobną budowę czy tonację, są to jednak informacje o charakterze statystycznym.

Niewątpliwie największą wartością pracy jest, umieszczony w IV aneksie, tekst 20 Nokturnu Fielda, zatytułowanego „Troubadour”, dotychczas nie publikowanego. Doktorantka dokonała redakcji utworu na podstawie rękopisu, którego kopię prezentuje w III aneksie. Nokturn został zapisany w programie MuseScore. Redaktorka w sposób bardzo trafny umieściła w tekście utworu wszelkie znaki wykonawcze: dynamiczne, agogiczne oraz łuki frazowe. Dodała także kilka oznaczeń wyrazowych, pedalizację oraz aplikaturę. Redakcja jest przejrzysta i czytelna. Z pewnością jest to doskonały materiał do wykorzystania przez pianistów, chcących włączyć ten utwór do swego repertuaru. Być może działalność redakcyjna będzie w przyszłości przez Doktorantkę kontynuowana i rozwijana.

Język wypowiedzi pracy pisemnej jest w większości poprawny, co zasługuje na podkreślenie, z racji tego, że nie jest to język ojczysty autorki. Należałoby uściślić tytuły drugiego i trzeciego rozdziału, dodając słowo „wybranych” przed *Nokturnami* oraz poprawić niektóre usterki edytorskie (np. na str. 6).

Pomimo zastrzeżeń, opis dzieła artystycznego oceniam pozytywnie.

Konkluzja

Biorąc pod uwagę, że pracą doktorską jest dzieło artystyczne, z dołączonym opisem w języku polskim i angielskim, należy stwierdzić że praca doktorska pani mgr Xiaowei Guo, zatytułowana „Analiza problemów wykonawczych, interpretacyjnych i formalnych w wybranych Nokturnach na fortepian Johna Fielda. Twórcze inspiracje oraz rezonans w wykonawstwie dawniej i współcześnie”, rozwiązuje założone zagadnienie artystyczno-naukowe. Niniejszym stwierdzam, że Doktorantka wykazała się dobrym poziomem wykonawstwa artystycznego oraz dostateczną umiejętnością dla prowadzenia samodzielnej pracy artystyczno-naukowej. W ten sposób Doktorantka spełniła wymagania art.187 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 20. 07. 2018 roku.

Pracę doktorską pani mgr Xiaowei Guo przyjmuję.

